

gedemonteerd door de orgelmakers Bakker & Timmenga uit Leeuwarden. De Harlinger kerk werd afgebroken. Plannen om dit orgel elders te herplaatsen liepen uiteindelijk op niets uit. In 2006 kocht Orgelmakerij Reil het instrument en in 2011 kocht het Orgelfonds van de Oude Kerk te Soest het orgel aan. Hiermee is een dreigende teloorgang van nog een uniek Van Gruisen-orgel voorkomen.

In ongewijzigde vorm is het orgel iets te breed voor de Oude Kerk. De bij dit project betrokken adviseur, Dirk Bakker, heeft met de Rijksdienst voor het Culturele Erfgoed een aantal opties besproken om het orgel passend te maken. Er ligt nu een voorstel dat door de RCE is goedgekeurd en in principe ook subsidiabel is. Hierbij vallen de buitenste torens precies boven de pilaren onder de balustrade in de Oude Kerk. Hierdoor zijn de bouwkundige aanpassingen aan de kerk minimaal, alleen zal een van de trekballen in het zicht moeten verdwijnen.

Het Orgelfonds van de Oude Kerk te Soest heeft zich sterk gemaakt om de restauratie en plaatsing van dit historische orgel mogelijk te maken. De Oude Kerk met zijn goede akoestiek vraagt om een fraai en passend orgel, zodat weer een waardige eenheid ontstaat en de kerk zijn functie, ook voor de toekomst, als cultureel erfgoed kan blijven vervullen. Met het gehele project is een bedrag van € 553.000 gemoeid, waarbij de restauratie en de aanpassing van de orgelgalerij zijn inbegrepen. Inclusief toezeggingen van cultuurfondsen, het Soester bedrijfsleven, particulieren en het eigen vermogen van het Orgelfonds is hiervan ruim € 466.000 gerealiseerd. Dat betekent dat er nog een kleine € 87.000 benodigd is voor de opdracht tot restauratie gegeven kan worden.

CD

De nieuwste actie van het Orgelfonds is de uitgave van een cd waarop Jan Jansen het onlangs gerestaureerde Van Gruisen-orgel uit 1811 in de

Collectie André van Dijk

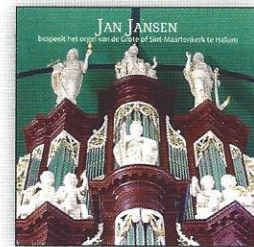

Harlingen, v.m. Doopgezinde Kerk.

Sint-Maartenskerk te Hallum bespeelt. Dit orgel werd in dezelfde tijd gebouwd als het voor Soest bestemde instrument en heeft vier stemmen meer. Het werd in 1871 uitgebreid met een vrij pedaal door Willem Hardorff, onderging in de 20^e eeuw een aantal wijzigingen die de klank niet ten goede kwamen, maar werd in twee fasen gerestaureerd door Orgelmakerij Bakker & Timmenga. Hierbij kreeg het instrument zijn sprankelend heldere klank weer terug. De muziek die op deze cd klinkt is een voorproefje van de muzikale mogelijkheden die het orgel voor de Oude Kerk van Soest in petto heeft. Jan Jansen was 16 jaar lang cantor-organist van de Oude Kerk in Soest alvorens hij tot Dom-organist van Utrecht werd benoemd. Hij stelde een programma samen van Corelli tot Mendelssohn, met daartussenin werken van Händel, vader Johann Sebastian en zoon Carl Philipp Emanuel Bach.

Jansen begint met een eigen orgelbewerking van Corelli's variaties op 'La Follia', een geliefd muzikaal thema in de 17^e eeuw dat door veel componisten werd gebruikt als basis voor hun composities. De variatievorm is zeer geschikt om de uiteenlopende klankmogelijkheden van het orgel te demonstreren. G.F. Handel werd

sterk beïnvloed door de Italiaanse barok en integreerde deze stijl met de Duitse polyfonie. Van zijn twintig klaviersuites speelt Jan Jansen de zeven-de. Ook de op jonge leeftijd door Bach gecomponeerde partita over 'O Gott, du frommer Gott' is ideaal om diverse registercombinaties van het orgel te laten horen. Het voordeel van een uitvoering op een niet zo groot orgel in een niet al te grote dorpskerk is dat alle stemmen perfect te volgen zijn. De *Sonate d-Moll* van Carl Philipp Emanuel Bach is een van de zes sonates die hij speciaal voor prinses Amalia van Pruisen, de orgelspelende zus van Frederik de Grote, schreef. Voor het Van Gruisen-orgel is dit ideaal repertoire. Jan Jansen besluit de cd met Mendelssohns vierde *Sonate* en laat zich daarin, evenals in het voorgaande repertoire, kennen als een fijnzinnig vertolker met aandacht voor het detail en smaakvolle registraties. De opname van Aad van der Waal is het zoveelste visitekaartje van deze ras-opnemer.

De cd is te bestellen door het overmaken van € 15,- op IBAN NL03 ABNA 0402 0732 66 t.n.v. Stichting Orgelfonds Oude Kerk Soest, met vermelding van uw adres en 'cd'. Na ontvangst van het bedrag wordt de cd u toegestuurd.

Het orgelfonds kunt u op diverse manieren steunen: door deelname aan onze activiteiten, een donatie of een schenking. Meer kunt u hierover lezen op www.orgelfonds-oudekerk-soest.nl of op onze facebookpagina 'Orgelfonds Oude Kerk Soest'. Wilt u een gift overmaken dan kan dat op bovenstaand bankrekeningnummer.

[Gerco Schaap]

